

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1—.

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri z
datumom naslednjega dne ter stane
mesečno po pošli D 10—, za ino-
mestno D 18—, dostavljen na doma
D 11—, na izkaznice D 10—,
inzerati po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABORA"
MARIBOR, Javniška ulica, štov. 4.

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1—.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru,
Javniška ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 276.
UPRAVA se nahaja v Javniški
ulici št. 4, pritličje. Telefon
št. 24. — SHS poštnoštevilski
račun štov. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
odira. — Rokopis se ne vrne.

Naslov

Tit. Knjižnica liceja
Ljubljana

Maribor, nedelja 5. oktobra 1924.

Leto: V. — Številka: 228.

V. NEDELJO DNE 5. OKTOBRA
ob 2. uri

na Glavnem trgu
velika sokolska tombola. Krasni glavni
dobitki. — Stotine manjših dobitkov.
KUPITE SREČKE!

Gordijski voz se zamotava.

Pred demisijo Davidovića in ustanovitvo koncentracijske vlade? — Voja Lazić nezadovoljen.

BEOGRAD, 4. oktobra. Trenutno je politični položaj zelo nejasen. Vladni krogi tako kot opozicijski pričakujejo, da bodo prihodnji dnevi prinesli več jasnosti. Iz vrst opozicije je slišati trdovratne govore, da bodo različne okoliščine, posebno še Radićev kolebanje, prisililo Davidovića, da bo prihodnje dni demisioniral. Vlado bi prevzela nekaka koncentracija pod vodstvom Davidovića in Jovanovića. Nekateri vladni krogi pa so še vedno optimisti in trdijo, da je položaj povsem normalen. Glede vstopa Radićeve stranke v vladu bo bojda odločeno v prihodnjih dneh.

Poročevalec »Zagreber Tagblatt« je danes dopoldne govoril z uglednim članom radikalnega kluba, ki mu je izjavil, da bi v današnjih razmerah večina radikalcev simpatično sprejela idejo koncentracijske vlade. Danes je politična situacija tako daleč dozorela, da se lahko tudi radikalec bavi z vprašanjem sporazuma s Hrvati. Četudi bodo zavzeli stališče proti Radićevi stranki, ne bo to pomenilo, da bi izključevali možnost sodelovanja z njo; prisilili pa jo bodo, da bo definitivno zapustila ekstremno smer. V tem oziru je Davidovićevo vladu do-obra utrla pot. Vsekakor radikalec no-

čemo biti izključeni od dela za srbsko-hrvatski sporazum. Narobe: mi želimo aktivno sodelovati skupno z drugimi strankami in če ne bo šlo drugače, tudi pristopiti k reviziji ustave. Le potem koncentracijske vlade, pri kateri ne bi Radićevci sodelovali, s katero pa bi bili v ožjih stikih, bi bilo mogoče, izdelati sporazum, ki bi zadovoljil tako Srbe kakor Hrvate in Slovence ter odpravil vse notranje spore.

Take izjave tedaj lancirajo iz vrst radikalnega kluba in so značilne za sedanjo situacijo. Trenutek, v katerem se širijo podobne vesti, nikakor ne kaže, da bi sedanja vlada bila na tako trdnih nogah, kot pravijo optimisti iz njene bližine.

Dopisnik zgoraj omenjenega lista je govoril tudi z zemljoradniškim voditeljem Lazićem, ki mu je izjavil, da ni ravno zadovoljen s sedanjim razvojem političnih razmer. »Ne vem sicer« — je izjavil g. Lazić — kajse spletje v zaledju glede vstopa radićevcev v vladu. Po mojem mnenju so nastopile nekatere težkoče. Mislim pa, da se obe strani — vlada in radićevci — ne nahajata na pravi poti. Obema bi bilo čeleči nekoliko več po-ustiljivosti.

KRONANJE KRALJA IN KRALJICE ODGOJENO.

BEOGRAD, 4. oktobra. List »Vreme« javlja: Za letos napovedano kronanje in maziljenje kralja in kraljice v samostanu Žiža ni bilo preloženo zbog neustaljenosti političnih razmer, temveč radi pomanjkljivih priprav. Kronanje so bo vršilo spomladi prihodnjega leta.

OBRTNIŠKA KONFERENCA V CELJU.

CELJE, 4. okt. Jutri se vrši tu konferenca načelnikov obrtnih zadrug iz cele mariborske oblasti. Pretresala bo vprašanje novega obrtnega zakona. Konferenca je sklicala obrtno-zadružno nadzorništvo.

MAKSIM GORKI SE POČUTI BOLJE.

RIM, 3. oktobra. V pismu, ki ga je pisal sloveči ruski pisatelj Maksim Gorki, ki sedaj biva v Sorrentu, prijatelju v Rim, zanikuje vesti, da bi umiral. Naro-

be, počuti se dokaj boljše in bo v kratkem dopotoval s svojim sinom v Rim.

POKOJ GUZICEV.

9000 ljudi brez zaslišanja ustreljenih.

PARIZ, 3. oktobra. Tukašnja gruzijska delegacija je objavila, da so sovjetske čete po neuspehi revoluciji, ki so jo organizirali gruzijski socialisti, uvedle revolucija sodča in brez zaslišanja ustrelile 9000 Gruzijcev. Vsi ti so zakrivil samo to, da so se udeležili boja za neodvisnost Gruzije. (Tako dela boljševiška vlada v imenu tiste narodne samoodločbe, ki jo je Rakovski zahteval za manjšine v Jugoslaviji in na Češkoslovaškem. Ured.)

BORZA.

CURIH, 4. oktobra. (Izv.) Predborza. Pariz 27.60, Beograd 7.25, London 23.35, Berlin 0.00125, Praga 15.625, Milan 22.95, Newyork 522.50, Dunaj 0.0076, Budimpešta 0.068.

pošiljanje otrok v meščansko šolo. Le s krepkim sodelovanjem učiteljstva bo mogoče, da se bo ta koristni zavod sredi Slov. gorice in našem obmejnem ozemlju ohranil in razvil.

— Vlom v trgovino g. Petovarja v Ivanjkoveh. Iz Ivanjkovec nam poročajo, da je bilo v noči od petka na soboto vlomljeno v trgovino g. Lovro Petovarja. Vlomilci so zelo spretno odstranili okvire v oknih ter odnesli moškega in ženskega blaga v vrednosti 60—70.000 din. Pred nekaj dnevi se je zgodil velik vlom pri Sv. Rupertu v Slov. gor., kjer so vlomilci takisto odnesli zaloge manufaktur. Zdi se, da so se posebne vlomilske družbe specializirale za tako tatvino. Treba bo paziti na krošnjarije, ki hodijo z blagom po deželi, prav posebno pa na razne postopake, ki bi ponujali kmečkemu prebivalstvu — ceno blaga. Svarimo vsakogar, da ne kupuje blaga od neznanih oseb.

— Ovetje v jeseni. Prijatelj lista nam je poslal bujno zeleno in lepo cvetočo marjetico, ki jo je našel dne 3. tm. v Tepenju. Toplo jesensko solnce, ki je začelo kljub hladnim vetrovom zadnjih dni ogrevati naše kraje, je izvabilo iz zemlje spomladanske cvetke. Vremenski preroki pa pravijo, da se bodo kaj hitro kesale, ker se nam obeta skorajšnja mrzla in deževna jesen. Bomo videli, kdo bo imel prav!

Želje in zahteve naše industrije.

Spomenica Industrije mariborske po krajine g. velikemu županu v Mariboru.

V svojem velikem županu pozdravlja industrija mariborske pokrajine odličnega zastopnika državne uprave, katere mu je na gospodarskem polju poverjen važen delokrog. Prepričana, da more le decentralizirana uprava, ki je dobro poučena o krajevnih in osebnih razmerah, točno in pravilno reševati gospodarska vprašanja, zastopa industrija mnenje, da se mora čim boljše in čim prej izpolniti in razširiti delokrog velikega župana, podrejenega neposredno in edino osrednji državni oblasti. Vse gospodarske zadeve morajo vsaj v prvi instanci najti svojo rešitev v domači oblasti. — Neodvisna pa mora biti pokrajina tudi na ostalih poljih uprave, ako se hoče uspešno razvijati. Dobiti mora svojo šolsko in finančno upravo, svoje lastno obrtno šolstvo, svoj okrožni urad za zavarovanje delavcev, svoj zavod za pospeševanje obrti, svoje trgovsko in obrtniško zbornico itd. Veliko županstvo bude svojih nalogi kos le tedaj, če bo vedno trajno zasedeno po strokovnjakih, neprizadeto od valovanja političnih berb.

Nemudoma je treba omogočiti delovanje svezkih in oblastnih skupščin.

Naša industrija omaga pod javnimi bremenmi, davki in bremenmi socialnega zavarovanja, bremen, ki niso samo previsoka, ampak tudi krivično razdeljena.

Veliko previsoka je predvsem dohodnina, ki se je po napadnem tolmačenju zakona od 0.60 do 6% predvojne mere z dokladami vred povisala že na 22% čistih dohodkov. Isto velja o pridobitni podietji, ki so zavezana, javno polagati račune. Če pristajemo ostale davke, zemljarino, pridobitno, najmarino, invaidni davek, prometni davek itd. z raznimi samoupravnimi dokladami, oddaja industrija 40 do 60% svojih dohodkov na raznih davkih.

Silno narasli so v zadnjih letih samoupravni davki in doklade samoupravni korporacij k državnim davkom. Zlasti večje občine so iznajdljive v novih davkih, katere nalagajo po večini trgovini in industriji. Okrajne in občinske doklade na državne davke so dosegle že bajno višino. Pri tem mora industrija, ki nosi največ teh bremen, z žalostjo opazovati, kako ljudje, ki navadno ničesar ne prispevajo za občinske potrebe, skrajno lahkomišelnost in potratno gospodarstvo z občinskimi premoženjem. — Občinski volilni red je treba predrugačiti v tem smislu, da dobijo besedo pri občinskem gospodarstvu tudi tisti krogi, ki nosijo vsa občinska bremena. Dokler se to ne zgodi, bode moral veliki župan vestno in strogo nadzirati gospodarstvo samoupravnih teles, zlasti kadar gre za nove davke, ali za povisjanje že obstoječih davkov in doklad na državne davke.

Krivično so davčna bremena razdeljena ne samo po stanovih, ampak tudi po pokrajinah. Industrija in trgovina plačujeta danes povprečno 4 do 5 krat toliko davkov, kakor sta jih plačevali pred vojno. Drugi gospodarski sloji pa plačujejo komaj 20 do 40% od tega, kar so plačevali na davkih pred vojno.

Po pokrajinah je davčno breme krivično razdeljeno, ker plačuje slovensko ozemlje naše države, preračunjeno na osebo, 2 do 3krat toliko davkov, kakor jih plačujejo druge pokrajine, Bosna, Srbija itd.

Ravno tako hudo, tu in tam se celo hujeje je breme socialnega zavarovanja. Sedaj plačujemo 6% mezde za zavarovanje proti boleznim, povprečno 4% za zavarovanje proti nezgodam. K temu pride pri zasebnih nameščencih še 10% mezde za pokojninsko zavarovanje. To da skupaj 10% oziroma pri zasebnih nameščencih celo 20% mezde. Pred vojno smo plačali povprečno komaj polovico tega in vendar je danes pritožba splošna, da so delavci bili poprej zaslužaj boleznim in nezgode preskrbljeni boljše, kakor so danes. Ogromne svote, ki se pobirajo pod naslovom socialnega za-

varovanja, se upravljajo čez vse mere potratno.

Breme socialnega zavarovanja nosita skoraj izključno le industrija in trgovina. Socialno zavarovanje je z vsi strogostjo in do zadnje pičice pač izvedeno na slovenskem ozemlju, v ostalih pokrajinah naše države pa komaj znano po imenu. Pokojninsko zavarovanje pa v drugih pokrajinah naše države, izvzemši slovensko ozemlje in Dalmacijo, niti vpeljano ni. Slovenska in dalmatinska industrija proizvaja torej z veliko večjimi stroški kakor industrija ostalih pokrajin in že v tuzemstvu ni zmožna konkurence.

Ta neznosna bremena je treba olajšati in tudi enakomerno razdeliti na vsa sloje prebivalstva in na vse pokrajine naše države. Čimprej je treba izenačiti davke za vse državo, izenačiti obrtni red, sodno postopanje, tem izenačenimi zakonomi primerno pa na novo urediti pristojbine.

Ker meji naša pokrajina v dolgi črti ob Avstrijo, katere industrija je neprimerno bolj razvita in proizvaja neprimerno ceneje, občuti ravno industrija te pokrajine najhujšo tujo konkurenco, proti kateri ne najde primerne zaštite v sedajni nezadostni carini na uvožno blago. Na drugi strani pa je mariborska pokrajina po svoji zgodovini in po svoji legi navezana na čim ožje stike in čim živahnejši promet z Avstrijo. Nujno je torej, da se z Avstrijo čimprej sklene končna trgovska pogodba, in proti Avstriji uveljavi nova carinska tarifa, na drugi strani pa odstrani vse, kar ovira promet med obema državama. — Odpraviti je treba nepotrebne potne liste, njih vidiranje, prepoved izvažanja valute, zavarovanje valut za izvozno blago itd. Maribor, Celje in Ptuj potrebujejo direktno telefonske zveze z inozemskimi gospodarskimi središči, kakor z Gradcem, Dunajem in Prago. Razvoj prometa med našo pokrajino in sosednjo državo bi v obojestransko korist pospeševala ustanovitev avstrijskega konzulata v Mariboru.

Tudi domače prometne razmere ne zadostujejo potrebam industrije. Telefonske pristojbine so previsoke. Znovi je treba upeljati stranske govorilnice proti znižani pristojbini, podeželske govorilnice v bližini Maribora in drugih mest pa prikloniti mestni centrali, da odpadejo dvojne pristojbine, katere plačujejo sedaj abonenti na deželi. Brez vrednosti je samostojna podeželska centrala, ki nima niti celega tuceta naročnikov. Nujna potreba je druga telefonska zveza med Mariborom in Zagrebom, čez Ptuj in Varaždin, Zagradbo avtomatične telefonske centrale v Mariboru — treba pospešiti.

Ker se je valuta vseh držav ustalila, ni povoda, da se nemudoma ne upelje znovi neposredni nakazilni promet z inozemskimi poštami upravami. Naše podeželske poštne zveze so naravnost klaverno, še daleč za tistimi stanišmi poštne uprave, ki smo je bili vajeni pred vojno. Po več dni potrebuje priprava pošiljka iz kraja v kraj, ki sta drug od drugega oddaljena le par ur pešhoda, akorav imata na papirju vsakdanjo poštno zvezo. Niso redki slučaj, da potrebuje brzojavka v bližnje kraje več časa kakor pešec.

Železniške tarife so deloma precej višje, kakor so bile pred vojno. Posebno velja to za blagovne tarife, za vse brzovalke ter za I. in II. razred potniških vlakov. Mariborska oblast bode morala napeti vse sile, da dobi čim prej neposredno železniško zvezo Maribora čez Slov. Gorice z Mursko Soboto, od Pragerskega čez Rogatec s Krapino, med Rogatecem in Golubovcem. Uravnavanju rek in izkoriščanju vodnih sil bode morala posvetiti vse pažnjo. V neizmernih vodnih silah Drave in v množestvih premogovih ležiščih je iskati vir za bogastvo mariborske oblasti.

Doma in po svetu.

— Smrtina kosa. V Mengešu je umrla včeraj v starosti 74 let ga Marija Jenčič rojena Podrekar. Bila je vsekdar zavedna in plemenita narodna žena, ki je vzgojila svoje otroke v odločno nacionalnem duhu. Vsem, ki so jo poznali, bo ostala v blagem spominu. Pogreb se bo vršil v nedeljo dne 5. tm.

— Meščanska šola pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. Že delj časa so se nekateri ljudje trudili, da bi z raznimi spletkami onemogočili nadaljnji obstoj meščanske šole pri Sv. Lenartu. Zdlo se je že, da bodo imeli uspeh in bo vlada šolo ukini-la. O vprašanju je razpravljali trški občinski odbor in je na predlog g. dr. Milana Goriškega sklenil, da pošlje prosvetnemu ministrstvu brzojavni protest proti ukinitvi. Prosvetno ministrstvo je nato brzojavno odredilo, da se ima šola takoj otvoriti in začeti s poukom v vseh 3 razredih. Značilno je, da se je to zgodilo proti predlogu prosvetnega oddelka v Ljubljani. V pondeljek se bo pričel na šoli reden pouk. Upajmo, da bo prosvetni minister namestil kot ravnatelja osebo, ki bo imela veselje, delovati na meščanski šoli pri Sv. Lenartu in ki bo znala s svojim nastopom v šoli in izven nje povzdigniti med ljudstvom smisel za

Pravo Schichtovo-milo z znamko „Jelen“

prihrani čas in denar. Zadostuje, ako s Schichtovim-milom samo enkrat po perilu potegnete, tam kjer mora z navadnim milom trikrat.

Da se poživi obrt, je treba v prvi vrsti podpirati gradbeno podjetnost. Država, pa tudi pokrajina, srezi in večje občine, bodo se morale odločiti, da čim prej zgradijo potrebna poslopja za svoje urade in stanovanja za svoje uradnike. Vzglad upravnih korporacij bi blagodejno vplival na zasebno gradbeno podjetnost, ki zasluži tudi sicer vso podporo. Podpira naj se z nižanjem železniških tarif, z oproščanjem od plačevanja vseh državnih in samoupravnih pristojbin, z brezplačnim prepuščanjem vode in električne sile za gradbena dela, z ukidom zaščite najemnikov, z nižanjem previsokih pristojbin pri nakupovanju stavišč za gradbene svrhe, s cenanim kreditom itd.

Ni dopustno, da nekatere občine, med njimi Maribor, obremenjujejo tovarnino s posebno doklado. To je novo povišanje že itak previsokih železniških tarif, nova ovira za razvoj gradbene podjetnosti. Ravno pri gradbenem materialu igrajo železniške tarife največjo vlogo. Splošno pa bosta to breme v pretežni meri morali nositi spet industrija in trgovina.

Silno ovira razvoj industrije in gradbene podjetnosti pomanjkanje gotovine in previsoka obrestna mera pri denarnih zavodih, zlasti pri bankah. Da se naši pokrajini preskrbi potrebni ceneni kredit, bode treba skrbeti za to, da se tukaj nabrani denar spet tukaj nalaga. Državna hipotekarna in državna obrtna banka naj v mariborski pokrajini na primernih krajih ustanovi več podružnic. Tukaj mora ostati in se tukaj naglati denar vseh sodnih varovancev, bankam in zavarovalnim družbam je treba zabraniti ustanavljanje podružnic in agentur, ki odnašajo gotovino v druge pokrajine ali pa celo v inozemstvo.

Potom Narodne banke, če treba tudi kazenskopravnim putem, naj se prisili jo banke, da se zadovoljujejo s primerno obrestno mero. Pred vojno so izhajale z 1% do 2% napetostjo v obrestni meri. Ni razumljivo, zakaj mora ta napetost danes znašati 10 do 20%.

Prometna, industrijska in trgovska podjetja, ki imajo svoje obrate v naši pokrajini, je treba prisiliti, da prenesejo svoj sedež sem, če ga še nimajo tukaj, denarje in zavarovalne zavode pa, da nalagajo v naši pokrajini tukaj nabrani denar. Ogromne svote plačuje naša pokrajina za socialno zavarovanje. Od njih se do zdaj niti vinar ni investiralo v naši pokrajini. Potreben je poseben okrožni urad za socialno zavarovanje za mariborsko oblast.

Ugled države in potreba industrije po gotovini zahtevata, da tudi država nasproti industriji točno izpolnjuje svoje obveze. Na stotine milijonov dolguje država industriji za dobavljeno blago, milijoni so pri državni upravi po nepotrebnem založeni v raznih carinskih in drugih varščinah. Industrija plačuje za kredit 20-30% obresti, mora pa pri državni upravi pustiti mesece in celo leta brezpotrebno ležati milijone. Tozadevne prošnje za izplačilo polnijo nerešene registrature osrednjih oblastev v Beogradu.

Naši industriji je mnogo na tem lažje, da je državna uprava točna, zanesljiva in poštena. Da pridemo do nje, je treba uradništvu zagotoviti njegovi izobrazbi in njegovemu delu primeren materialen in socialen položaj. Manj uradnikov, a ti naj bodo plačani tako, da jim ne bo treba iskati postranskega zaslužka, za to pa se naj njih sile tudi primerno izkoristijo.

Sedajni uradni čas od 8. do 14. ure, kakor je uveden pri nekaterih uradih, ne odgovarja niti potrebam občinstva, niti razmeram uradništva. Mnogo je uradnikov, ki ne prihajajo točno v urad. Ko je pa odbila 12. ura jih spet sledi mnogo vzeledu ostalega občinstva, ki gre za oddihom in okrepčilom, in zapušča urad, tako da se v marsikaterem uradu dela le po 4 ure na dan, dočim mora zasebnik, ki nosi bremena državne uprave, delati po 8 do 10 ur na dan. Tudi v državnih uradih naj se dela od 8. do 12. ali 13. ure in popoldne od 14. ali 15. do 18. ure. Na ta način se nudi uradništvu po 4 do 5 urnem napornem delu primerni oddih, občinstvu pa omogoči, da reši svoje opravke pri uradih tudi popoldne.

Da bode davkoplačevalec vsaj vedel, koliko znaša njegovo davčno breme in kdaj se lahko pritoži zaradi previsokega bremena, je nujno potrebno, da se spet uvedejo plačilni nalogi za vse vrste predpisanih davkov. Ti nalogi ne dajo veliko več dela, kakor opominski listi s položnicami, ki se sedaj namesto njih pošiljajo.

Ponižanje svobodnega državljanina in veliko prometno oviro pomeni zahteva, da mora državljan, kadarkoli se obrača do državne uprave, izkazati, da je plačal vse dospele davke, kakor da bi postal brezpraven, ako je slučajno pozabil pravočasno plačati nekaj vinarjev. Na ta način postajajo brezpravni ravno tisti, ki nosijo največja bremena, dočim neobdane osebe tega ponižujočega postopanja ne poznajo. Državna uprava ima dovolj drugih sredstev, da izterja svoje davke.

Zelo neznosnega bremena socialnega zavarovanja postruže po nepotrebnem še malenkostno postopanje naših uradov, ki privirajo malenkosti z neštevilnimi preiskavami, zaslivanja in navadno z najvišjimi dopustnimi kaznimi postopajo nasproti podjetnikom. Industrija, ki nosi to neznosno breme, pričakuje, da se ti zakoni vsaj blagohotno tolmajo, in da vlada tukaj tudi neka enotnost v postopanju. Konec mora biti vedno novih dostikrat protizakonitih ukazov, ki si mnogokrat med seboj nasprotujejo, v industriji pa povzročajo vznemirjenje in na ta način ovirajo njeno delo. Sem spada zlasti vprašanje zaposlenja inozemskih delavcev, vprašanje narodnih praznikov itd. Zakonito je uveden le eden narodni praznik. — Vkljub temu pa smo že doživeli, da so se drugi dnevi od tega ali onega oblaštva proglasili za narodne praznike, in da se je brzojavnim putem sredi dneva moralo ustavljati delo v posameznih obratih.

Inozemskih nameščenecv bodemo se najbolje rešili, če si vzgojimo doma potrebni obrtni naraščaj. V ta namen potrebuje mariborska pokrajina svojo obrtno šolo za obdelavanje kovin, za obdelavanje lesa, za keramiko, za tkalčstvo.

Za vselej mora naša država tudi odložiti navado, da izdaja zakone s povratno veljavo. Taki zakoni onemogočajo vsako gospodarsko kalkulacijo.

Enakopravnost pred zakonom in državno upravo ter svoboda in red so pogoji vsakega gospodarskega razvoja. Vsled tega pričakuje naša industrija, da bode g. veliki župan našel primerna sredstva, da ztare in zabrani vsako nasilstvo, pa naj pride od katerekoli strani in izvira iz kateregakoli nagiba.

Z zaupanjem se obrača industrija mariborske pokrajine do velikega župana, da se nadeja blagohotnega uvaževanja svojih želj od njegove strani.

Maribor, dne 18. septembra 1924.

Za Mariborsko skupino zveze industrijecev:
Dr. PIPUŠ.

ZDRAVNIK
Dr. VILKO MARIN
zopet dnevno ordinira od pol 10.—12. in od 14.—16. ure v Razlagovi ulici 15, telefon 205.

Mariborske vesti.
Maribor, 4. oktobra 1924.

Umetnostna razstava v kazinski dvorani je za naše razmere dobro obiskana. Splošno je videti, da se občinstvo zanima za dela mladih domačih umetnikov. One, ki jo nameravajo posetiti jutri, opozarjamo, da je razstava odprta v nedeljo, nepretrgoma od 9. do 16. ure. Kdor ima priliko, si jo lahko ogleda tudi v opoldanskih urah.

Tisti srečen človek, ki dobi v nedeljo na tomboli glavni dobiček, jo misli potem mahitati na Pobrežje k g. Rojko, kjer ima domače gasilno društvo vinski trgatve. S seboj vzame vse tiste, ki so skozi padli, da bodo tudi oni in gasilno društvo nekaj imeli od tombole.

Kazni radi lapalji. Prejeli smo iz trgovskih krogov: Glasom Uradnega lista št. 91 so bile kaznovane branjevke na tukajšnjem Glavnem trgu Magdalena

Horvat, Ivana Kit in Apolonija Svenšek, vsaka na 24 ur zapora in 50 din. denarne kazni, ker niso imele na paradižnikih, sadju, fižolu, česnu in jajcih označenih cen, kar se smatra po zakonu o pobijanju draginje kot brezvestna špekulacija. Ovdaba se je izvršila potem mestnega tržnega nadzorstva. Svetovali bi g. županu Grčarju, da si ogleda enkrat življenske pogoje teh ubogih žensk, katere šteje socialistična stranka med buržuje samo radi tega, ker delajo na podlagi obrtnih listov in smo prepričani, da bo dobil druge pojme, v koliko je na mestu da se te reve zaradi takih lapalij na podlagi zastarelega zakona preganja. Gg. slovenske ministre in poslance pa prosimo, da vendar enkrat vzamejo v roke od naših pridobitnih organizacij že opetovano predložene resolucije in spomene radi odprave famoznega in preživelega zakona o pobijanju draginje, ki ina edinole še ta pomen, da se z njim šikanirajo pridobitni sloji v Sloveniji, dočim ga drugi deli države itak že dolgo ignorirajo, oziroma ga sploh nikdar niso resno vzeli.

Lekarniško nečno službo vrši prihodnji teden lekarna pri Mariji pomagaj (König) na Aleksandrovi cesti.

Zdravniško inspekcijsko službo vrši prihodnji teden dr. Karel Ipavc v Cankarjevi ulici.

Društvo drž. polic. nameščenecv podružnica v Mariboru, vabi vse vpokojence omenjenega društva na stanovski sešestanek dne 5. t. m. ob 10. uri v dvorani Orovič. Odbor.

Gremijska Trgovska nadaljevalna šola v Mariboru. Prvi razred prične v podeljek 6. oktobra ob 15. uri, drugi razred pa ob 17. uri. Pouk v tretjem razredu se prične v torek 7. oktobra ob 15. uri. Vsak učenec in učenka prinese s seboj pisalne potrebščine. Nadaljnje podrobnosti so razvidne iz oglasa pri ravnateljstvu drž. trgov. šole na Zrinjskega trgu 1 I.

Novorojenček v studencu. V občestnem studencu pred orožniško stanico v Lajtersbergu so našli te dni novorojenčka, zavitega v travo. Ležati je moral notri že kak teden dni. Orožništvo izsleduje zločinke.

Začetek angleških tečajev v podeljek dne 6. okt. ob 7. uri zvečer v poslopju drž. realke.

Vojaški koncert v prid »Dom ubogih«. Prejeli smo: Pomožna akcija za brezstanovanjske reveže »Dom ubogih« stopi o priliki jutrišnjega vojaškega koncerta v mestnem parku v drugič pred javnost s klicem na pomoč onim, ki so nujne pomoči najbolj potrebni in to so brezstanovanjski reveži. Tudi kdor bi ne imel srca in sočutja do teh revežev, jim vendar z malim darom lahko pomaga, ako gre vživet umetniški užitek, ki ga nudi vojna muzika s svojim izrednim programom. Naprošajo se naše dame, da to akcijo podpirajo z nabiranjem vstopnine. Ob 19. uri se vrši sestanek v pisarni »Mojmir« Rotovski trg 1. Pričakovati je, da se za to priliko zbirajo zlasti naši številni brezstanovanjci. Naj bi se jutri položil prvi temeljni kamen za zgradnjo »Doma ubogih«.

Promenadni koncert v parku. V nedeljo se vrši ob lepem vremenu promenadni koncert vojaške godbe. Začetek ob 11. predpoldne. Spored: 1. Parma, Jadranska straža. Koračnica. 2. Thomas, Hamlet Ouverture, 3. Berg, Čar planin. Valček. 4. Puccini, Fantazija iz opere »Manon Lescaut«. 5. Urban, Sa istoka. Slika. 6. Čajkovskij, 1812. Slavnostna ouvertura.

Iz policijske kronike. Aretirane so bile 4 osebe in sicer nočni razgrajac, potepuh, pijanec in berač — prav čedna četvorica. Straže so vložile nastopne prijave: 1 radi tatvine, 4 prestopke avtomobilskega reda, 1 lahka telesna poškodba, 1 pijansko izzivanje z orožjem, 2 cestno policijske prestopke, 1 najdba psa, 1 prekrščenje policijske ure, 3 zguhe, 1 najdba, 1 zaplemba nemoralnih razglednic, 1 prestopok zakona o pobijanju draginje.

Vlom v zastavljalnico. Nocoj med 1. in 3. uro ponoči je nekdo vlomil v zastavljalnico v Gosposki ulici. Vlomilec je prelepil šipo s papirjem in se na ta način skril pred nlico. Ob 1 uri je stražnik pogledal v izložno okno in ni opazil

nič sumljivega. Ko je ob 3. uri šel zopet tam mimo, je našel šipo razbito in sledove krvi, iz česar je sklepal, da se je vlomilec ranil na šipi. Vlom je tembolj čuden, ker tat sploh ni prodril v notranjost, temveč se je zadovoljil z malenkostnim plenom, ki ga je našel v izloženem oknu in sicer zapestnico ter par starih čevljev.

Tatvine koles so postale že vsakdanje, zato samo registriramo: Včeraj je izginilo kolo g. Schreiberju in sicer iz veže okrajnega glavarstva. Kolo je črno pleskano in ima rdeče držaje. Vredno je 2000 din.

Pobrežje. Ne pozabite na vinsko trgatve gasilnega društva v Pobrežju. Voz čaka na Glavnem trgu tiste, ki ne hodijo radi peš. Zabave bo dovolj in tudi plesalo se bo.

Prostovoljno gasilno društvo Razvanje priredi v nedeljo dne 5. oktobra v gostilni Alois in Marija Koh v Razvanju veselico z vinsko trgatvijo. Za dobra jedila in pristno kapljico bo izvrstno preskrbljeno. Ker je čisti dobiček namenjen za gasilske potrebščine, se prosijo za obilen obisk. Odbor.

Restavracija Grajska klet. Vsaki dan koncert salonskega orkestra. Začetek ob 8. uri zvečer. V nedeljo v slučaju slabega vremena začetek koncerta ob 5. uri.

Večerni pouk na drž. trg. šoli v Mariboru prične za knjigovodstvo v torek ob 6.30, za srbohrvaščino v podeljek 6.30, stenografijo v sredo 6.10, strojepis poljubno. Prijave se še sprejemajo.

Kavarna »Jadrans«. Dnevno koncert. Solidna in točna postrežba. Cene zmernne.

Vinsko trgatve priredi I. mariborska lovska družba v nedeljo dne 5. okt. 1924. v gostilni Kramberger v Krčevini. Začetek ob 3. uri popoldan.

Kultura in umetnost

K premijeri Cankarjevega »Pohujšanja«. Če listamo po Cankarjevih stvarih, naletimo pravzaprav na troje različnih Cankarjev: na Cankarja — realista, na Cankarja — mistika in na Cankarja — satirika. Vsekakor pa se je Cankar — satirik kasneje razvil. K temu mnogo pripomogle razmere v naši domovini. Cankarjevo prvo knjigo je dal ljubljanski škof zaradi njene pohujšljivosti zažgati. Ob vseh naslednjih Cankarjevih knjigah si čul stalen refren kritikov, da so njegove stvari pohujšljive, da presaja pisatelj k nam francosko dekadentsko literaturo. To so krili tolikokrat ponavljali, da so začeli ljudje naskrivaj brati Cankarja iz same želje po pohujšanju. To je Cankarja tako vžgalo, da je prijel za bič in je začel udrihati po teh hinavskih ljudeh. Tako je nastalo »Pohujšanje v dolini Sentflorjanske«. — Umetnik, ki tu nastopa, je Cankar sam, njegova lepa Jacinta je njegova muza, je njegova umetnost, ki mu samo zaradi svoje pohujšljivosti prinese pomore do blagostanja. Da je stvar bolj zanimiva, je dal Cankar temu jedru sledečo vsebino: Dolina Sentflorjanska, tj. slovenska domovina, že znana daleč naokoli po svojih čednostih. V resnici pa so Sentflorjanci najmanj taki grešniki kot vsi drugi. Pred 25 leti so našli ob potoku nezakonsko dete in tedaj je bilo veliko zgražanja in povpraševanja, kdo sta ta dva grešnika v tej čednosti dolini. V resnici je bila županja mati, a oče, kdo bi vedel! Ali štaunar ali daccar ali župan ali notar ali cerkovnik! Vsi ti in še drugi so bili grešniki in vsak je natihoma mislil, da je pravi oče on sam! To je izbral umetnik Peter, ki je prišel s svojo lepo Jacinto in z zlodejem v dolino Sentflorjansko in se je izdajal za onega nezakonskega otroka. Stopil je pred župana, razodel mu je, da je njegov nezakonski zatajeni sin in je zahteval od njega podpore z grožnjo, da drugače raznese to sramoto. Stopil je k županji, nazval jo je mater in je zahteval naj ga denarno podpira. In tako je zagrabil vse: daccarja, notarja, cerkovnika in vso dolgo procesijo čednostnih rodoljubov. Vse je izsesaval, živel je razkosno na njih račun, dobil je grad, dobil je vsega, česar si je požel. In ko je prevaril celo hudiča samega, je nenadoma izginil s svojo lepo sopotnico v noč. Dejanje v tej farski je živahno in polno komičnih prizorov, satira je kot bič, tiplj mojestrske izklesani!

Sport.

Prvenstvena tekma SK Ilirija. Ljubljana: ISSK Maribor se vrši v nedeljo dne 5. oktobra tl. popoldne ob 3. uri na igrišču SSK Maribor v ljudskem vrtnu. Nepotrebno nam je še posebej poudarjati tehnične in taktične vrline, zmoglosti in uspehe SK Ilirije, ker so sploš

Prevzemanje popravil pisalnih strojev IVAN LEGAT, Maribor, samo Vetrinjska ulica 30, telefon 434.

Že 38 let je
SARGOV
KALODONT
ZOBNA KREMA
napredno čistilno sredstvo

no znani. V svojih jesenskih prvenstvenih tekmah je ta premagal tukajšnji SV Rapid s 10:0, Jadran s 2:0, Celje s 3:2. ISSK Maribor, kateri je, kakor poročajo vsi ljubljanski listi, v zadnjem času precej napredoval, bo za »Ilirijo« vsekakor resen in vpoštovanja vreden nasprotnik. — Tekma bo tedaj nad vse zanimiva in napeta, na kar se še posebej opozarja cenjeno občinstvo. Nikdo naj tedaj ne zamudi prilike, si to tekmo ogle dati. Sodil bo g. Plaminšek. Ob 1 uri pop. se vrše igre rezerv SV Rapid: SSK. Maribor.

Dopisi.

Ruše. Tukaj so po zaslugi voditeljev socialistične stranke zagospodarili »črni petelin«. Naši socialisti so po večini pametni in razsodni možje, a njihovi voditelji so — kozli za vrtnarje. Prava otročja jeza jih je popadla, ker so dobili naprednjaki pri občinskih volitvah največ glasov; šli so v farovsko klet, pili celo noč in se bratili ter komeno sklenili, nu g. Ravnjaku, ki pa še ni jugoslovam-postaviti za župana »pinterja« v penzjoški državljani, na kar opozarjamo naše politične oblasti. Ravnjak se je namreč sam nekoč izrazil, da ima vsak čas prosto pot »preko luže«, ker je ameriški državljani. Sicer je pa nam vseeno, ali je župan g. Ravnjak ali pa fabriški »poštenjakovič« Jug. Zanimivo je, da sta se združila gg. Janko in Cerk z Jug-kaplan-Zidaričev stranko. G. Janko je bil pri prvih občinskih volitvah izvoljen kot komunist, pa ga vlada ni potrdila. Zdaj je na čelu socialistov in sklepa kompromise s klerikalci kar na svojo pest, ne da bi prej vprašal svoje ljudi. Za g. Cerka nam pa je žal, da se je tako pre-magil. On je pošten mož, posestnik v Rušah, dober narodnjak in je bil kot tak dvakrat l. 1914 zaprt. Danes je slu-čajno 10 let, ko so se vrnili tisti Rušani iz graških ječ, katere so tja spravili razni nemčurški orožniki (eden teh je celo danes trgovec v Rušah) in domači

izdajalci. In glejte! Kako se časi spreminjajo! Danes gospodari v Rušah stranka, ki je vzela v svoje okrilje ruške izdajalce in krivoprišežnike. Naš župnik je bil l. 1914, tudi med ruškimi žrtvami, pri zadnjih občinskih volitvah pa je vrgel krogličico za krivoprišežnika in izdajalca. Živela morala katoliškega duhovnika! Ne mislite pa, kompanjoni: Janko, Cerk, župnik, kaplan, Jug itd., da pretakamo mi naprednjaki bridke solze po županskem stolu. Rudeče-črna drevesa tudi ne bodo do nebes zrastle. Klerikalno časopisje ima zdaj vedno kaj pisati čez ruške rodoljube. Naši črni pri-jatelji pljuvajo in zlivajo gnojnice na nas, ki smo osiveli v težki borbi za na-rodne Ruše. Pa ti pljuvci odletavajo na-zaj na vašo nepoštena prsa. Javnost bo vas vedela prav obsoditi, ko je čitala članek, da je »Mali Beograd« padel. Na-vaše ostudne članke ne bomo odgovar-jali, če tudi že pravite, da so med naši-mi pristaši tatovi (učitelja Stani in Les-jak sta baže okradla občinsko blagajno, pa ju Tisovec še ni aretirali!). Mi smo desetletja pošteno delali za narodno stvar in tako hočemo tudi naprej. Tudi mi bi lahko marsikaj pisali po časnikih, ne kaj lažnjivega, pač pa resnice, ki bi hudo bodla. Pa za zdaj to opustimo, ker se nam gnusne stvari gnusijo. — Na-prednjak.

Sv. Štefan pri Šmarju. Klerikalci se v svojih časopisih radi hvalijo, da so občine, v katerih so bile vložene kom-promisne liste pod firmo SLS, popolno-v v klerikalnih rokah. Mi smo vedeli, da to ni resnica. Tako je tudi občina Sv. Štefan vložila samo SLS-listo. Neki dobro nam znani dopisunček, ženskega spola je tudi v 20. št. »Slov. Gosp.« po-ročal, da v sedanjem obč. odboru ni no-benega naprednjaka, razen 1 samostoj-neža. Poslali smo okrožnico z izjavo od odbornika do odbornika, da se vsak iz-javi z lastnoročnim podpisom, h kateri stranki pripada. Izjava je zelo povoljna za nas naprednjake, ker se je izjavilo 7 za JDS, 1 za SKS in 2 za naprednjaka

izven stranke. Toraj od 17 odbornikov 10 naprednjakov. Pod delavnimi, treznimi in varnimi naprednimi odborniki se bo dalo doseči marsikaj za zboljšanje glavnih občinskih cest, kar je bilo že skrajno potrebno, in za zboljšanje obč. gospodarstva sploh.

Narodno gledališče.

REPERTOAR.

Sobota, 4. okt. »Nikola Šubic Zrinskij.« ab. A.
 Nedelja, 5. oktobra. »Pohujšanje v doli-ni šentflorjanski.« Ab. B. (Otvorit-vena predstava v drami).
 Ponedeljek, 6. okt. Zaprt.
 Torek, 7. okt. »Mam'zelle Nitouche.« D.
 Otvoritvena predstava v drami se vrši v nedeljo, dne 5. okt. ob 20. uri Vprizori se znamenita Cankarjeva farsa »Pohuj-šanje v dolini šentflorjanski« v režiji g. V. Brtna.

Gospodarstvo.

g Mariborski trg je bil dne 4. tm. zelo mnogoštevilno obiskan, zlasti od kmeč-kih prodajalcev, ki so napoinili celo Vodnikov trg in Strossmayerjev drevo-red do Orožneve ulice. Največ so proda-jali krompir, zelje in čebulo. Tudi špe-harjev je bilo danes že več ko običajno. Na trgu se pričinja čutiti pomanjkanje zelenjave. Perutnine je bilo veliko in se je hitro prodala. Cene so stabilne, v ne-katerih predmetih rastejo.

g Mariborski živinski sejem dne 3. tm. Dogon 603 svinje in 2 kozi. Cene: pra-šički 5 do 6 tednov stari, za komad 87 D do 200 D, 7 do 9 tednov 225 do 300, 3 do 4 mesece 325 do 500; svinje 5 do 7 mese-cev 700 do 750, 8 do 10 mesecev 825 do 950, eno leto stare 1250 do 1625; živa teža za kg 16.25 do 18.75, mrtva teža 23.75—27.50. Koze 125 do 200. Prodanih je bilo 143 svinj. Kupčija je bila slaba.

g Prodaja jelševine. Pri upravi smodnišnice v Kamniku se vrši na dan 18. oktobra tl. ob 11. uri dopoldne druga javna ustmena licitacija za prodajo 210 m jelševine, katera se nahaja na hribu »Ravne« v Tuhinju pri Kamniku.

g Celjski trg 1. oktobra 1924: Govedi-na: 24—25, na trgu 23—25. Teletina: 1.25—30, II. 25. Svinjina: prašičje meso: 33—35, slanina I. 35—38, II. 34, mast domača 41, ameriška 34, prekajeno meso 40—45. Mleko: 3.50—4. Maslo surovo 56, čajno 72—88. Jajce: 2 Jabolka: 406, hruške 5-8, kostanj 1 l 3—4, orehi 10. Žito: pšenica 350—390, rž 325—350, ječmen 300—400, o-ves 300—340, fižol 500—700.

Louis Conperus:

Zaljubljeni osel.

Roman.

(46)

Ko sem se pogumno spustil tja doli, sem se posunil še malo dalje po ravnem in tedaj mi je udarila v oči svetloba. — Opazil sem nebo. Bilo je visoko, zelo vi-soko. Nahajal sem se na dnu vulkanske-ga žrela. Odtod so vodile dobro vsekan-skale.

V želji, da za vsako ceno rešim Cha-ris in sebe, sem se povzpел tudi na te o-pasne skale in sem jel plezati kvišku. Charis mi je še tesneje ovila roke okoli vratu. Kako dolgo je trajalo plezanje? Zdelo se mi je, da sem se vzpenjal iz naj-globlje zemeljske votline v največje vi-šave. Nič se nisem bal; pogumno in z iz-redno spretnostjo sem brcal kvišku. Še malo, še malo, pa se bom lahko oprjel vrha. Ze so mi nozdrvi vdihavale sveži vzduh. In nekaj korakov, pa sem bil sre-čno na robu kraterskega žrela. Ves svet je izgledal drugače. V dolinah se je pa-rila megla, od zgoraj je pokukavala mlado solnce.

Brž sem se ozrl okoli poskalovju, ker me je navdajala skrb, da bodo razbojni-ki le prehitro opazili najin beg in naju zasledili. Kam sedaj? Po kateri stezi in v katero smer? Nisem poznal ne poti ne smeri. A vsak trenutek je bil usoden i-ni bilo časa za razmišljanje.

Tam kjer je bil gorski greben najbolj zložen, sem poskusil srečo s potjo v do-lino. Še samemu se mi je videlo čudno, odkod sem imel toliko spretnosti in po-guma. A poti še vsevidlj nisem zasledil. Skakljaj sem od skale do skale, ki so se belile v solnčni luči in nosil na hrbtni začarano devojkco, oblečeno v prozoren plašč z dragocenimi obeski. Nad nama so krožili orli. Vse se je videlo tako pri-jazno in mikavno, da sem drvel čez naj-večje nevarnosti in se nisem zmenil niti za rano, ki so mi jo zadali pred ubegom.

Spuščal sem se — tako se mi je zde-lo — na drugo stran gore. Spodaj so se vrstili sadonosniki; tu sva lahko odpo-čila, se najedla jabolk in napila potočne vode. Na vsej poti ni bilo videti ne ene-ga človeškega bitja.

Bilo je že poldan, ko sem dirjal po senčnem gozdu, kjer so kostanji razple-tali košate veje. Nato so sledili travniki z njivami. Videl sem klasje na polju in črede na paši. Tam zadaj sem razbral kmečke hiše. Tuhtam je delal kak kmet s sužnj. Včasih je zadonela žetvena pe-sem. Bal sem se priti blizu k ljudem, ker sva bila oba začarana. Vzlic temu pa sem jih začel srečavati. Začuden so se ozirali za lepim oslom, ki je nosil slo-vesno oblečeno devojkco. Tedaj je stopil neki možki prav blizu. Ko sem ga videl natančneje, sem prepoznal v njem Da-vusa, ki ga nisem videl že dolge mesece.

Od veselja in presenečenja sem glas-no zarigal in napisal s kopitom v prahu »Jaz sem Charmides. Davus, tvoj go-spodar, ta-le devica je Charis, Medemu-sova hči iz Hypate, ki smo jo bili srečali pred mestnimi vrati in čije linbezen me je začarala.«

(Dalje prih.)

Ceneno češko perje!

En kilogram sivega opuljenega perja 70 Din., na pol belo 90 Din., belo 100 Din., boljše 120 in 150 Din., mehko jak puh 200 in 225 Dinarjev boljša vrsta 275 D. Pošiljave carine proste, proti povzetju, od 300 Din. naprej poštine prosto. Vzorec zastoji. Blago se tudi zamenja in nevsče vzame nazaj. Naročila somo na

Benedikt Sachscl, Lobez št. 38 kod Pilzna, Češko-slovaška. Poštne pošiljke gredo iz Češkoslovaške v Jugoslavijo okrog 14 dni. 1893

Pristopajte k Jugoslovnski Matici.

Pristopajte CMDI

Vinogradno posestvo z gostilniško koncesijo u-godno na prodaj, event. tudi pod ugodnimi pogoji v zakup. Ponudbe pod »Rentabel« na upravo lista. 2240

Električno podjetje

z vsemi koncesijami pod ugodnimi plačilnimi pogoji na prodaj. Ponudbe pod »Rentabel« na upravo lista. 2241

1579 Napolitanke Adria narezki Keksi Bonboni Čokolada Malinovec

vsaka množina najceneje v glavni zalogi

tovarna kanditov Maribor, Stolna ul. 4.

PERHAVEC & VALJAK

tovarna za izdelovanje likerjev, desertnih vin in sirupov v Mariboru, Meliska cesta št. 3

Priloga za nastopajočo jesensko dobo zlasti svojo veliko zalogo izbornega vermuta, ki je pripo-ročljiv zlasti rekonvalescentom in je splošno davno znano krepilno kakor tudi zdravilno sredstvo proti različnim notranjim boleznim.

RESTAVRACIJA KOSOVO KONCERT

Svira zelo priljubljena godba. Pristni šumadinski teran po Din 10.— ter pojedine čevapčičev in raznjčev.

Podaljšana pollic. ura.

2242

FRANC SWATY

TOVARNA UMETNIH BRUSILNIH IN OSTRILNIH KAMENOV MARIBOR, MAISTROVA UL. 5

se priporoča za dobavo vseh vrst prvovisnih umetnih in naravnih brusilnih kamenov za vse potrebščine obrtnih in industrijskih panog. Posebno pa opozarjamo na izbiro brusilnih plošč za delavnice in žage kakor tudi navadne rogaške brusilne kamene ter na vse brusilne potrebščine za kamnoseško industrijo.

MALA OZNANILA.

Pohišstvo

Istalih izdelkov za spalne in je
diline sobe najceneje v zalogi
šerger in drug, Maribor,
Vetrinjska ulica št. 2. 106

Mehanik Ivan Legat
Maribor, Vetrinjska cesta št. 30

tel. int. 434

priporoča svojo specialno de-
lavnico za pisalne, računske, ko-
pirne stroje itd. kot edini ter
najposobnejši zavež. Zaloga no-
vih ter rabljenih pisarniških stro-
jev. Samoprodaja najboljšega raz-
množevalnega aparata **Opelo-**
graph ter njegovih originalnih
potrebščin. Ustanovljeno 1919.
2238

Higijenična brivnica, Vjeko-
slav Gjurin, Jurčičeva ulica 9,
se radi prvovrstne postrežbe
vsem priporoča. Dijaki pri stri-
ženju imajo znatni popust.
1911 18-10

Dekle, ki zna kuhati in ima lju-
bezen do otroka se sprejme
proti dobri plači. Naslov pove
upravnistvo. 2207 2-2

Kuharico, z večletnimi spriče-
vali, ki opravlja tudi druga hiš-
na opravila, iščem s 15. okto-
brom. Naslov v upravi. 2219

Sprejemem takoj **koresponden-**
tinjo perfektno v slovensčini,
nemščini in strojepisju. Vpra-
šati za naslov v upravi „Ta-
bora“. 2217

Plačilna natakaraica prvovrst-
na moč išče mesta kot taka
v restavraciji ali boljši gostil-
ni. Cenjene ponudbe prosim
na upravo pod „Plaćilna na-
takaraica“. 2214

Gospodična ali dljakinja se
sprejme na dobro hrano in
stanovanje, eventualno tudi
klavir na razpolago. Naslov iz
prijaznosti v upravni listi. 2239

Absolviran tehnik (arhitekt) z
večletno prakso, trgovsko na-
obračun, zmožen knjigovodstva,
nemške stenografije, strojepisja
ter vseh pisarniških poslov,
slovenskega, nemškega in polj-
skega jezika, deloma srbohrva-
ščine, išče primerno službo v
kakem podjetju ali kakim trgo-
vski pisarni. Ponudbe se prosijo
pod „Zanesljivo“ na upravo
listi. 2230

Kot družabnik bi vstopil 50
leten gospod, trgovsko na-
obračun, ampak le v zdravo in
dobro trgovsko podjetje v Ma-
riboru z 100 do 150.000 Din.
s sodelovanjem. Dopisi pod
„Družabnik I. H.“ na upravo
listi. 2215

Praktikant-absolvent obrtne
šole ali mladenič z elemen-
tarnim elektrotehničnim znan-
jem se sprejme v podjetju
„Vatra-akumulator“, Strossma-
jerjeva ulica 3. 2234

Na prodaj: rjuhe, prevleke za
pernice in drugo perilo. Na-
mizni prtji, pernice, otomana,
spalni divan, omare postelje,
omariče za knjige in drugo.
Vpraša se: Rotovski trg 8/L.
ovo. 2206 2-2

Kdor mi isledi pred kratkim
ukradeno **moško kolo**,
znamke „Grazer Wanderer“ št.
88382 dobi Din 200.— na-
grade. Vicel, Maribor, Glavni
trg 5. 2203 2-2

Največje vrtnarsko podjet-
je v Jugoslaviji „V.R.T.“,
Džamonja in drugovi,
družba z o. z., Maribor.
Navečji izbor plemenitih sa-
dnih dreves (cepov) v najple-
menitejših vrstah in v vs. h o-
blikah. Plemenite vinske trte
na ameriških podlogah, ka-
kor tudi cepe in podloge istih.
Seme zelenjave, cvetja in go-
spodarskih rastlin. Cvetje v lon-
cih in razno ukrasno grmovje
ter dravje imamo celo leto!
Zahtevajte cenike! 2185 10-2

Stanovanje 3 sobe, 1 sobica,
jedilna shramba, kuhinja z pri-
tiklinami v sredini mesta se
zamenja z drugim v bližini gl.
kolodvora. Ponudbe pod „U-
godnost“ na upravo. 2235

Na prodaj krava s teletom
vozna. Naslov v upravi. 2208

Trgovska hiša v Mariboru na
zelo ugodnem prostoru na pro-
daj. Pojasnila pri upravitelju
A. Skasa, Maribor, Krekova
ulica 16 in pri lastniku Ro-
bert Stöhr, St. Pölten, Schief-
stattpromenade 3, Österreich
1908 4-3

Jabolka so poceni na prodaj v
Prešernovi ulici 27, priilije.
2213 3-2

Sodi 80 do 120 l, 280 do 640 l
na prodaj Maribor, Stritarjeva
ulica 5. 2216

Trgovska hiša v mestu se ra-
di družinskih razmer takoj pro-
da. Ponudbe: Maribor Mlin-
ska ulica 44. 2226 2-1

Elegantni pianino po ceni na
prodaj, Židovska ulica 1. 2193

Pozor! Prodaja obuvala (ročno
delo). Naročila po meri iz naj-
boljšega materiala po najniž-
jih cenah v treh dneh. Fr.
Neubauer, čeljar v gornji Go-
spoki ulici 33, Maribor. 2233

Lepa miza iz trdega lesa po
ceni na prodaj. Naslov v upra-
vnistvu. 3-1

Na prodaj dobro ohranjen otro-
čji voziček za ležati in seči
pri naredniku Hrovat, Stritar-
jeva ul. 30, vrata 23. 2231

Singer šivalni stroj dobro o-
hranjen je po ceni na prodaj.
Ogled od 10. ure naprej. Na-
slov pove uprava „Tabora“. 2256

Moderno in čisto slikanje
sob, napisov na zid, les in ste-
klo od navadnih do najfinej-
ših del. Pleskanje pohištva in
stavn, podov itd. Za vsa dela
jamčimo. Mnogo priznanj za
velika dela. Franc Ambrožič
Maribor, Grajska ulica 2. 2196

Usnjarnica s poslojem, sado-
nosni, vinograd v bližini Ma-
riboru na prodaj. Plača se
lako pol kupnine pri pogodbi.
druga polovica lahko obliži.
Ponudbe: Maribor Mlinska u-
lica 44. 2225

V zvezi z našo železokonstrukcijsko de-
lavnico Tezno smo ustanovili moderno
konstruirano

tovarno vijakov za les,

katera se nahaja že v obratu. Izdelujemo
in dobavljamo vijake za les, vsake vrste
in vsake velikosti iz železa, medenine,
bakra in aluminija ter bodemo pričeli
v kratkem tudi z izdelovanjem zakovic
za pločevino in ograje.

Zmožni smo torej ugoditi vsem zahtevam
o tem blagu. 2223

Tovarna vijakov Tezno pri Mariboru

Splošna stavbena družba Maribor

V KAVARNI „FRANKOPAN“

Je zopet vsak dan prijeten KONCERT na glaso-
virju. Kakor znano, so cenjenemu občinstvu na
razpolago lepo opremljeni lokali s krasno klub-
sko sobo in je kavarna najugodnejši prostor za
rendez-vous-e. Najboljše vino v steklenicah po
15, 20 in 30 din. Solidna postrežba. Številnega
obiska prosi — IVAN KOKOL. 1707

Pozor!

Cevlarska delavnica

R. Monjac, Maribor

Jurčičeva ulica 9

sprejme brez izjeme vse vrste popravil. Izdeluje in
ima v zalogi luksuzne, strapacne, planinske sportne
in otroške čevlje.

Postrežba točna.

Cene solidne

Soba se odda gospod čni. Ale-
ksandrova cesta 29/L., desno.
2204 2-1

Urška, al' že veš

da je dobil

A. VICEL, MARIBOR

Glavni trg št. 5

emailirano težko posodo znamke
„Goliath“ in lažje vrste, žesko-
slovaškega proizvoda, pločevi-
nasto in lito posodo, porcelana-
sto, kameninasto in stekleno ro-
bo najboljše vrste. Vse kupuje
pri njem; zato hiti, da ne za-
mudi. 40-4

Leseno pohišstvo

Železno pohišstvo

Tapetu. pohišstvo

Pisarn. pohišstvo

Posteljno oprava

Preproge

Zavese

Blago za pohišstvo

Posteljno perje

po izvanredno nizkih ce-
nah v zalogi pohištva

Karol Preis

Maribor

Gospoška ulica št. 20

(Pischanova hiša)

Svobodni ogled

Ceniki brezplačno!

Velika izbira! Solidne cene!

Glace, triko in pletene
rokavice in nogavice

za jesen in zimo kupite najcenejše v specialni zalo-
gi rokavic in nogavic 1914

Franc Podgoršek, Slovenska 7.

Naznanilo.

Cenjenim odjemalcem in spoštovanemu občinstvu naznanjam, da
sem se iz Koroške ceste 41 preselila v Gospoško
ulico 37, kjer bodem s 4. dnem t. m. otvorila delavnico za iz-
delavo vsakovrstnega moškega in ženskega perila v najboljše
zadovoljstvo vsakega odjemalca. 2229

FRANJA MAGERL

izdelovalka perila Gospoška ul. 37

JOSIP ROSENBERG

MARIBOR

UMETNI MLIN

Trgovina žita, brašna, zemelj-

skih proizvoda i sirovih koža,

Sladkogorska tovarna

papira i proizvodja sve

vrsti omotnog papira i

ljepenku. 2228

Telefon br. 516.

Kancelarija

Slovenska ulica šte. 1.

Naša ljubljena, skrbna mama, oziroma tašča, stara
mama in teta, gospa

Marija Jenčič

roj. Podrekar

je danes v 74. letu, previdena s tolažili sv. vere, po
kratki boleznj preminula.

Pogreb nepozabne se vrši dne 5. oktobra ob
9. dopoldne.

Sv. maše se bodo brale v farni cerkvi sv. Mihaela
v Mengešu.

Mengeš, Maribor, Brezno, dne 3. oktobra 1924.

Marija Marcel, Milan, Franc, Anton,
hči in sinovi z rodbinami.

Brez posebnega obvestila. 2244

TRBOVELJSKI PREMOG

cele vagone po originalnih rudniških cenah in od slej naprej tudi vsako količino od 100 kg naprej dobavlja po najnižjih cenah in stavlja brezplačno na dom

BRANKO MEJOVŠEK

Sodna ulica števil. 17

Specerijsko in kolonijalno blago ter deželne pridelke na debelo nudi po najnižji ceni

Miloš Oset, Maribor

Glavni trg 1619

Vsaka gospodinja

je najboljšje postrežena s svežim blagom in konkurenč. cenami pri trdki

A. Požar

Maribor, Gosposka ul. 4

Ako ne verjameš, poskusite!

Za metalurgično industrijo se išče

ZEMLIŠČE

z obstoječimi objekti

v bližini Maribora. — V poštev pridejo tudi lahko grajeni objekti. Bližina žel. postaje se zahteva. Skupna površina 5000 m². Ponudbe je poslati na upravo lista pod „Metalurgija“.

2203

Pristopajte k Sokolski Matici!

TOVARNA STROJEV, LIVARNA ŽELEZA IN KOVIN K. & R. JEŽEK

Vsakovrstni kmetijski stroji, motorji na bencin in sesalni plin, sesalke, črpalke, vodovodi, opreme mlinov, žag in opekarn, stroji za izdelovanje cementne robe, transmisije, odlitki železa in kovin.

Popravila vsakovrstnih strojev.

MARIBOR :: MELJE 103

Vremenski preroki.

Ob Vidovem tvoja
če streha se lupi,
opeke ti v Račju
kar hitro si kupi.

Ce seno ti z dežem
star Peter poliva,
Opekarna tam v Račju
ti senik pokriva.

Ce sveti Elija
ti streho zažgal je,
po strešno opeko
te **v Račje** poslal je.

POZOR!

Prave kranjske klobase vedno
sveže, razne sira, salame,
šunka, sardine, mesne paste-
te, čokolade, likerje, slanine
i t. d. priporoča

SINIGOJ JOSIP

delikatesna trgovina

Aleksandrova cesta 18.

2086 5-3

Flor nogavice

Din. 38"

Anica Traun, Maribor

Grajski trg 1.

2177

**Izdelovanje belega blaga
po češkem načinu**

MARIBORSKA BELILNICA IN APRETURA
SCHONSKY IN LOEBL
DRUŽBA Z O. Z.
MARIBOR

2221

NA VELIKO!

NA VELIKO!

**TVORNICA PERILA
MAKS DURJAVA IN DRUG
MARIBOR
GREGORČIČVA ULICA 24**

**Naše perilo se dobi v vseh
boljših modnih trgovinah.**

»DRAVA«

**LESNA INDUSTRIJSKA
DELNIŠKA DRUŽBA**

PARNE ŽAGE: MARIBOR-MELJE, FREISTEIN IN ZBELOVO
MELJE: TOVARNA LEDENIC IN HLADILNIH NAPRAV

**ODDELEK ZA JERMENICE
ODDELEK ZA ZABOJE
STAVBENO MIZARSTVO**

**ZBELOVO, POŠTA LOČE PRI POLJČANAH
TOVARNA ZA UPOGNJENO POHIŠTVO**

**CENTRALA:
MARIBOR - MELJSKA CESTA ŠT. 91**

Najboljše manufakturno blago se
dobi pri tvrdki

J. N. ŠOŠTARIČ

Maribor, Aleksandrova cesta št. 13.

TELEFON STEV. 222.

Trgovina z modnim, manufakturnim,
suknenim in platnenim blagom, pe-
rilom, konfekcijo in pleteninami.

== Na debelo in drobno. ==

1715

Restavracija Grajska klet

Bogomir Šlachta

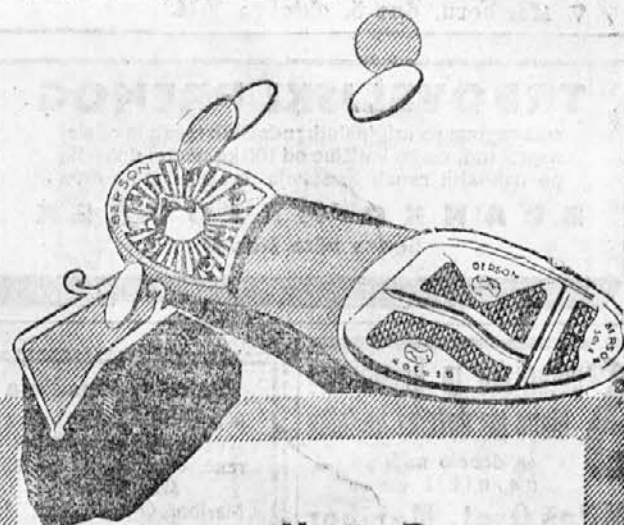
vsaki dan ob 1/2 20. uri

KONCERT

salonskega orkestra
g. Pospisila

Prvovrstna srbska, francoska in
češka kuhinja. Toči se najboljša
vina in eksportni ležak Laške
pivovarne.

1903

Nosite Berson

gumi pete in podplate

S tem si prištedite mnogo de-
narja in očuvate Vašo obutev.
BERSON gumi pete in podplati
so trpežnejši kakor usnje.

TRGOVINA STEKLA IN PORCELANA

steklarska delavnica

Cene nizke!

Postrežna solidna!

Edina slovenska tvrdka te stroke
v Mariboru.

IVAN KOVAČIČ

MARIBOR

Koroška cesta št. 10

801

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D.D. V LJUBLJANI

prodaja premog iz

SLOVENSKIM PREMOGOVNIKOV

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah
premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za in-
dustrijska podjetja in razpečava na debelo

INOZEMSKI PREMOG IN KOKS

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča češkoslo-
vaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo,
kovski premog, črni premog in brikete

4-12

Naslov:

385

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG
D. D. V LJUBLJANI

Miklošičeva cesta 15/II.

KJE kupim najboljše in najcenejše platno?

Tako povprašujejo meščanske in kmetijske
gospodinjke, ki prihajajo v Maribor. Na to
je odgovor lahek in čisto zanesljiv. Vsak
naj krene v Gosposko ulico in naj zavije pri
kavarni „Central“ v Šolsko ulico ob vhod
na Stolni trg. Tam se na desno nahaja mo-
dna trgovina

IVO VEKJET

kjer postrežejo vsakega popolnoma po
njegovi želji in v največjo njegovo za-
dovoljnost.

2013

Tovarna kanditov

Fr. Rozman & Co.

Maribor, Aleksandrova c. 57

priporoča svoje priznane dobre bonbone

Si že bil

v Narodnem domu
pri novem gostil-
ničarju 2031

O/ETU

LEP USPEH DOMAČE IN- DUSTRIJE.

2227

NAZNANILO: OTVORITEV LESNE TRGOVINE

Letve, deske, plohe, rezan in tesan les v vsaki zahtevani dimenziji,
neotesano ali skobljano na debelo in na drobno. Suh bukav po-
lenov les le na meter sežnje, tudi rezano in na dom dostavljeno.
Izmenjava okroglega lesa proti razanemu lesu. Prevzem rezanega lesa.

PARNA ŽAGA: RUDOLF KIFFMANN

MARIBOR, MELJSKA CESTA 25.

2224

Radi porastka dinarja

dajamo pri vsakem nakupu
5% popusta.

Bogata zaloga modnega blaga, drobnina,
trikotaja, perilo, potrebščine za krojače in
šivilje, galanterija, parfumerija, igrače etc.

Brezkonkurenčne cene.

2158

GASPARI & FANINGER

MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 23

Kakor je že široko znano, obstoji v Mariboru
tovarna za električne žarnice „VOLTA“ d. d.
osnovana zgolj z domačim kapitalom in obra-
tu je zdomačimi delavci. Samo po sebi se raz-
ume, da zahteva industrija ravno v stroki
električnih žarnic brezhibno izurjenih in na
natančno delo navajenih delovnih moči, ker
je konkurenca inozemskih velikih tovarn zelo
velika. Kljub temu se je posrečilo, vodstvu in
delavstvu proizvesti žarnico, katera je zmožna
stopiti z uspehom v konkurenco s svetovnimi
proizvodi te stroje. Seveda je tudi „VOLTA“
žarnica pretrpela svoje „otročje bolezni“ zato
da je sedaj tudi zdravejša. Pa ne samo
kvalitativno se je ta žarnica dvignila na višino
druhih, tovarna je s spretno organizacijo pove-
čala tudi proizvodno možnost na 10 kratno šte-
vilo dnevno izdelanih žarnic v teku enega leta.
Zato kupujte samo najnov. „VOLTA“ žarnico.